

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. sausio 13 d. Nr. 21RE-35

(AG-1057/06-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso ir Ingos Morkvėnienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

sekretoriaujant R. M.,

dalyvaujant atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotoms atstovėms G. G. ir V. J.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferenciją), išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo S. Z. skundą atsakovei Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2025 m. lapkričio 3 d. rašto Nr. B6-(4.16 Mr)-3353 „Dėl 2025-06-26 kreipimosi“ panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas S. Z. (toliau – ir pareiškėjas) skundu Komisijos prašo panaikinti atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – ir Tarnyba, VMVT) 2025 m. lapkričio 3 d. raštą Nr. B6-(4.16 Mr)-3353 „Dėl 2025-06-26 kreipimosi“ (toliau – ir Raštas).

Skunde nurodo, kad 2025 m. birželio 26 d. kreipėsi į atsakovę, prašydamas pateikti informaciją apie Tarnybos atliktus ir būsimus veiksmus, siekiant Lietuvoje sustabdyti paršelių kastraciją be nuskausminimo. Pareiškėjas 2025 m. liepos 29 d. (15:02 val.) gavo el. laišką, kuriame Tarnyba nurodė, kad pareiškėjo paklausimas nelaikytinas nei skundu, nei prašymu Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) prasme, todėl administracinė procedūra pagal VAĮ dėl jo nebuvo pradėta. Pareiškėjas 2025 m. liepos 29 d. pakartotinai kreipėsi į Tarnybą, prašydamas kiek galima operatyviau pateikti informaciją apie 2025 m. liepos 29 d. el. laiške pateiktos išvados priėmimo aplinkybes ir argumentus.

Pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 29 d. su skundu kreipėsi į Komisiją dėl VMVT 2025 m. liepos 29 d. el. laiške pateiktos išvados panaikinimo ir (arba) įpareigojimo Tarnybą pateikti atsakymą skyrimo. Komisija 2025 m. spalio 3 d. sprendimu Nr. 21RE-875(AG-744/01-2025) (toliau – ir Komisijos sprendimas) panaikino VMVT Konsultavimo ir dokumentų valdymo skyriaus 2025 m. liepos 29 d. raštą ir įpareigojo VMVT iš naujo išnagrinėti 2025 m. birželio 26 d. pareiškėjo kreipimąsi bei pateikti teisės aktų nuostatas atitinkančią atsakymą.

Pareiškėjo teigimu, nepaisant įsiteisėjusio Komisijos sprendimo, VMVT 2025 m. lapkričio 3 d. Rašte pateikė iš esmės identišką at(si)sakymą, kuris jau buvo pateiktas pareiškėjui 2025 m. liepos 29 d. el. laiške, tik formaliai įformintą oficialiu Tarnybos dokumentu. Tokiu būdu VMVT ne tik neįvykdė Komisijos sprendimo, bet kartu pažeidė VAĮ nuostatas, parodė nepagarbą Komisijos sprendimui ir pačiai Komisijai. Iš VMVT 2025 m. lapkričio 20 d. rašto matyti, kad, nagrinėdama

pareiškėjo 2025 m. lapkričio 10 d. kreipimąsi, VMVT pakartojo ankstesnę poziciją, kad teiginys „atskirai individualių atsakymų šia tema neteikiame“ reiškia tik nuorodą į viešai skelbiamą informaciją, todėl individualaus atsakymo nepateikė. Tokiu būdu VMVT faktiškai vėl atsisakė nagrinėti kreipimąsi individualiai, nors Komisijos sprendime toks atsisakymas jau buvo pripažintas neteisėtu. Be to, teigdama, kad kreipimasis nepatenka į Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 45.1–45.3 papunkčių taikymo sritį ir todėl atsakymas gali būti teikiamas „laisva forma“ pagal 45.4 papunktį, VMVT nepagrįstai ignoravo tai, kad pareiškėjas prašė nurodyti konkrečias teisės aktų normas, kuriomis Tarnyba grindė savo ankstesnį atsisakymą. Tokia informacija privalėjo būti pateikta pagal Taisyklių 44, 47 ir 48 punktus, todėl VMVT dar kartą nepateikė motyvuoto ir teisės aktų reikalavimus atitinkančio atsakymo. Tai pagrindžia, kad Raštas turi būti panaikintas kaip neteisėtas ir nepagrįstas.

Vadovaudamasis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, kurią cituoja skunde, pareiškėjas teigia, kad Tarnyba privalo užtikrinti objektyvų ir nešališką nagrinėjimą, individualiai įvertinti kreipimosi turinį ir pateikti motyvuotą atsakymą. Tarnyba privalo individualiai atsakyti į pareiškėjo prašymą, o toks atsakymas turi atitikti VAĮ nurodytus reikalavimus. Bendro pobūdžio nuoroda į viešą informaciją negali būti laikoma tinkamu kreipimosi išnagrinėjimu. VMVT neįgyvendino pareiškėjo teisės į objektyvų ir nešališką jo prašymo išnagrinėjimą ir tai yra pagrindas Raštą panaikinti kaip neteisėtą ir nepagrįstą. Gavęs Raštą, pareiškėjas nedelsdamas kreipėsi į Tarnybą su papildomu prašymu nurodyti teisinį pagrindą, kuriuo remiantis VMVT atsisakė pateikti individualų atsakymą. Tarnyba tik 2025 m. lapkričio 20 d. pateikė naują, su pradiniu raštu nesuderinamą ir teisiniu požiūriu nepagrįstą, Rašte net neįvardytą argumentaciją, nors teisės aktų nuorodos privalėjo būti pateiktos jau pačiame Rašte. Tokiu būdu VMVT ne tik nevykdė savo pareigos pateikti pareiškėjui motyvuotą sprendimą, bet nenurodė teisinio pagrindo ir vėliau po pareiškėjo kreipimosi. Tai patvirtina, jog pradinis Raštas buvo priimtas pažeidžiant pagrindinius viešojo administravimo principus. Dėl šių priežasčių VMVT Raštas laikytinas neteisėtu ir nepagrįstu, o jo panaikinimas yra būtinas, siekiant užtikrinti pareiškėjo teisę į objektyvų ir nešališką jo prašymo išnagrinėjimą.

Komisijos sprendime buvo aiškiai nustatyta, kad VMVT atsisakymas nagrinėti pareiškėjo 2025 m. birželio 26 d. prašymą yra neteisėtas. VMVT, atsisakydama nagrinėti pareiškėjo prašymą ir apsiribodama tik nuoroda į viešai skelbiamą informaciją, pažeidė Taisyklių 44, 45.4, 47 ir 48 punktus, nes neatliko reikalaujamo prašymo turinio vertinimo, nepateikė individualaus atsakymo, neįvertino pareiškėjo nurodytų aplinkybių ir nepateikė jokio teisinio pagrindimo, tokiu būdu ne įvykdė Komisijos sprendimą, bet nepaisė įsiteisėjusiam Komisijos sprendime nurodytų reikalavimų. Komisija savo sprendime taip pat pabrėžė, kad Tarnyba privalo pateikti konkretų, motyvuotą ir individualų atsakymą, parengtą vadovaujantis Taisyklių nuostatomis, o tokia neteisėta praktika, kai atsisakoma individualiai nagrinėti prašymus ir pateikiama tik bendro pobūdžio informacija, negali būti tęsiama.

Pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 23 straipsnio 1 dalį įsiteisėjęs administracinių ginčų komisijos sprendimas, kuriuo išspręstas ginčas, <...> turi būti įvykdytas per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo gavimo dienos arba per kitą Komisijos nurodytą terminą. Ši imperatyvi norma reiškia, kad VMVT privalėjo vykdyti Komisijos sprendimą ne formaliai, o būtent taip ir tokia apimtimi, kaip sprendime nurodyta. VMVT negalėjo savo nuožiūra pakeisti atsakymo turinio, apsiriboti bendromis frazėmis ar perrašyti anksčiau pripažinta neteisėta poziciją. Faktiškai Rašte atsakovė pakartojo identišką anksčiau pripažintą neteisėtą poziciją, neatliko pareiškėjo prašymo turinio vertinimo, nepateikė jokio faktinio ar teisinio pagrindimo.

Pareiškėjas nurodo, kad ankstesnėje byloje VMVT, teikdama atsiliepimą Komisijai, pateikė savo parengtą dokumentą su nepašalintais vidaus derinimo komentarais, kuriuose matyti, kad VMVT svarstė galimybę pateikti institucijai melagingą paaiškinimą apie tariamas „technines kliūtis“, dėl

kurių neva nebuvo galima pateikti atsakymo laiku. Nors pareiškėjas šių aplinkybių ankstesnėje byloje nekomentavo ir Komisija jų nevertino, pateiktas dokumentas atskleidžia institucijos veiklos modelį, kuris neatitinka nei VAĮ reikalavimų, nei gero viešojo administravimo principo. Tokios aplinkybės kelia pagrįstų abejonų, ar pareiškėjas apskritai gali tikėtis, kad VMVT realiai ir sąžiningai įgyvendins įstatymų reikalavimus bei Komisijos sprendimą. Tokie VMVT veiksmai (įskaitant ir 2025 m. lapkričio 3 ir 20 d. raštus) rodo, kad VMVT sistemingai pažeidinėja teisės normas, ieško bet kokių (net ir melagingų) pateisinimų savo pozicijai pagrįsti ir vien jau tai yra pagrindas pareiškėjo prašymą patenkinti.

Pareiškėjas 2025 m. sausio 6 d. el. laišku informavo, kad Komisijos posėdyje nedalyvaus.

Tarnyba atsiliepime prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikšino, kad pareiškėjas 2025 m. birželio 26 d. kreipėsi į VMVT, prašydamas pateikti informaciją apie VMVT atliktus ir būsimus veiksmus paršelių be nuskausminamųjų kastracijos klausimais. Po pirminio kreipimosi buvo susirašinėjama su pareiškėju ir 2025 m. rugsėjo 10 d. pareiškėjui buvo pateiktas VMVT atsakymas. Pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 29 d. kreipėsi į Komisiją dėl VMVT pateikto atsakymo. Išnagrinėjusi pareiškėjo skundą, Komisija įpareigojo VMVT atsakyti pareiškėjui (bylos Nr. AG-744/01-2025). VMVT, vykdydama priimtą Komisijos sprendimą, 2025 m. lapkričio 3 d. atsakė pareiškėjui, nepažeisdama teisės aktų bei nustatytų terminų. VMVT atkreipia Komisijos dėmesį, kad pareiškėjas skundžia 2025 m. lapkričio 3 d. VMVT jam išsiųstą raštą ir prašo antrą kartą nenagrinėti informacijos, kuri buvo nagrinėta 2025 m. rugpjūčio 29 d. bylos metu.

Pareiškėjas skunde Komisijai nurodo, kad VMVT neatsakė į pateiktą prašymą ir jo nenagrinėjo, tačiau Tarnyba visuose pareiškėjui pateiktuose raštuose nurodė, kad informacija pareiškėjui aktualiu klausimu yra pateikiama Tarnybos internetiniame puslapyje ir pateikia nuorodą į jį. Pareiškėjui buvo pateikiami individualūs atsakymai, laikantis nustatytų teisės normų, tačiau pareiškėjas skunde Komisijai klaidingai interpretuoja Taisyklių nuostatas. Pareiškėjo pateiktas raštas VMVT nėra priskirtinas skundų, prašymų ar prašymų suteikti konsultaciją kategorijai VAĮ prasme. Pareiškėjas prašė pateikti informaciją, ką VMVT yra atlikusi, sprendžiant paršelių kastravimo klausimus. Tad šiuo atveju pareiškėjo skundas atitinka Taisyklių 45.4 papunktį, kuriame numatyta, kad į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma. Institucija atsako atsižvelgdama į prašymo turinį. VMVT skundžiamame Rašte nurodė, kur pareiškėjas gali rasti jo prašomą informaciją. Raštas atitinka teisės aktų reikalavimus ir jo naikinti nėra teisinio pagrindo. LVAT 2025 m. lapkričio 19 d. nutartyje Nr. eA-770-492/2025 yra išaiškinęs, kad atsakymas laisva forma yra galimas.

Atsiliepime minima Regionų administracinio teismo 2024 m. sausio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eI3-1448-621/2024 bei LVAT praktika, nurodoma, kad administraciniam teismams priskirta nagrinėti administracines bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo; į administracinį teismą asmuo turi teisę kreiptis tik dėl jam teisinės pasekmės sukeliančių individualių teisės aktų, priimtų viešojo administravimo srityje. Kai skundžiamas aktas ar veiksmas akivaizdžiai jokių teisinių pasekmių nesukelia, jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektas. Vadovaujantis teismų suformuota teismų praktika raštas, kuriuo pateikiama informacija pareiškėjui, negali būti skundžiamas, nes nesukuria teisinių padarinių skundą pateikusiam asmeniui, t. y. pareiškėjui.

Komisijos posėdyje atsakovės atstovės palaikė Tarnybos poziciją, išdėstyta atsiliepime, ir prašė Komisijos pareiškėjo skundą atmesti. Atstovė G. G. papildomai paaiškino, kad Tarnyba Raštą priėmė laikydamosi terminų, prašė nenagrinėti ankstesnės Komisijos bylos duomenų. Atstovė V. J. nurodė, kad ankstesniu 2025 m. spalio 3 d. Komisijos sprendimu buvo konstatuotas toje byloje skūsto atsakymo formos neatitiktis, o atsakymo turinys laikytas tinkamu.

Skundas tenkintinas

Pareiškėjas 2025 m. birželio 25 d. prašymu suteikti informaciją (kuris 2025 m. spalio 3 d. Komisijos sprendimo ir Tarnybos 2025 m. rugsėjo 10 d. rašto Nr. B6-(4.16 Mr)-2600 duomenimis buvo užregistruotas Tarnyboje 2025 m. birželio 26 d. Nr. ASK-4505-(7.73 E), toliau – ir Prašymas) kreipėsi į Tarnybą, prašė pateikti informaciją: 1) ką VMVT jau padarė dėl to, kad Lietuvoje būtų sustabdyta paršelių kastracija be nuskausminimo? Kuo grindžiamas leidimas šiuo metu paršelius iki 7 dienų kastruoti be nuskausminamųjų? 2) VMVT direktorė A. M. socialiniame tinkle Facebook teigė, jog: „susirūpinimą dėl siūlomų pokyčių taip pat išsako ir agrosektoriaus atstovai, kuriuos tiesiogiai paliestų siūlomi pokyčiai.“. Pareiškėjas prašė patikslinti, ką reiškia „paliestų“ ir kodėl tai laikoma svarbesniu argumentu už gyvūnų kankinimo sustabdymą? 3) Gegužės 12 d. www.vmvt.lrv.lt svetainės naujienų skiltyje publikuotame straipsnyje teigiama, kad draudimas kastruoti paršelius be nuskausminimo padidintų riziką dėl specifinio mėsos kvapo. Kiek ta rizika padidėtų procentais? Kokia ji šiuo metu, turint omenyje, kad į Lietuvą importuojama kiauliena iš šalių, kuriose kastruoti gyvūnus be nuskausminamųjų jau yra draudžiama? Ir kiek nusiskundimų dėl specifinį kvapą turinčios mėsos sulaukiate per metus? 4) Kada ir kokiam formate buvo paskutinį kartą svarstytas klausimas dėl paršelių kastracijos be nuskausminimo draudimo? Kodėl iki šiol nėra priimti konkretūs sprendimai?

Tarnybos Konsultavimo ir dokumentų valdymo skyrius (toliau – Skyrius) 2025 m. liepos 29 d. elektroniniu laišku informavo pareiškėją, kad po detalaus kreipimosi įvertinimo Tarnyba priėjo prie išvados, jog pareiškėjo paklausimas nelaikytinas nei skundu, nei prašymu VAĮ prasme, todėl administracinė procedūra pagal VAĮ dėl jo nebuvo pradėta. Pareiškėjo pateiktas dokumentas yra bendro informacinio pobūdžio klausimai, susiję su Tarnybos veiklos viešinimu, institucijos pozicijomis ir politikos formavimo procesais gyvūnų gerovės srityje. Juo nėra prašoma atlikti konkretų administracinį veiksma ar spręsti klausimą, kuris tiesiogiai susijęs su pareiškėjo kaip fizinio asmens teisėmis ar teisėtais interesais. Todėl administracinės procedūros pradžios pagrindo nėra, o pareiga priimti individualų VAĮ nustatytų rekvizitų sprendimą – netaikytina. Tarnyba pareiškėjui jau buvo pateikusi atsakymą informacinio pobūdžio elektroniniu laišku, kuriame nurodė, kad klausimu yra pradėti konkretūs veiksmai. Taip pat buvo pateikta nuoroda į viešai paskelbtą oficialią informaciją interneto svetainėje. Su naujausia informacija pareiškėjas gali susipažinti šioje naujienoje <https://vmvt.lrv.lt/lt/visuomenei/naujienos/kuiliuku-kastracijos-alternatyvos-bus-vertinamos-pasitelkiant-moksla-ir-atkiru-skirtingu-visuomenes-grupiu-atstovus>. Nurodė šio rašto apskundimo tvarką.

Pareiškėjas 2025 m. rugpjūčio 29 d. skundu kreipėsi į Komisiją, prašė panaikinti VMVT 2025 m. liepos 29 d. elektroniniame laiške pateiktą išvadą ir įpareigoti Tarnybą pateikti atsakymą VAĮ nustatyta tvarka.

Komisija 2025 m. spalio 3 d. sprendimu Nr. 21RE-875 (AG-744/01-2025) skundą tenkino, panaikino Tarnybos Skyriaus 2025 m. liepos 29 d. raštą ir įpareigojo Tarnybą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. birželio 26 d. kreipimąsi ir pateikti teisės aktų nuostatas atitinkantį atsakymą. Komisija nurodė, kad pareiškėjo 2025 m. birželio 26 d. prašymas laikomas kitu prašymu, kuriuo kreipiamasi į viešojo administravimo subjektą, kai tokiu kreipimusi pagal jo turinį ir pobūdį nebuvo siekiama apginti konkrečią besikreipusio asmens teisę ar teisėtą interesą. Komisija sprendime taip pat nurodė, kad pareiškėjas siekė atkreipti Tarnybos dėmesį į paršelių kastraciją be nuskausminimo bei, atitinkamai, sužinoti institucijos poziciją bei atliktus darbus dėl minėto veiksmo uždraudimo; konstatavo, kad atsakymas į pareiškėjo paklausimą turėjo būti parengtas, laikantis Taisyklių 44, 47 ir 48 punktuose nustatytų reikalavimų. Komisija vertino, kad Tarnybos Skyrius, 2025 m. liepos 29 d. elektroniniu laišku atsakydamas į pareiškėjo paklausimą, minėtų reikalavimų nesilaikė, todėl 2025 m. liepos 29 d. raštą panaikino kaip neteisėtą ir įpareigojo Tarnybą atsakyti pareiškėjui į jo 2025 m. birželio 26 d. paklausimą teisės aktų nustatyta tvarka. Komisijos sprendime nurodyta, kad pareiškėjas 2025 m. birželio 26 d. el. laišku „Prašė tinkamai pateikti atsakymą į Prašymą, taip pat nurodyti, kokiais konkrečiais grupei tarnyba priskyrė pareiškėją, nurodyti tokio priskyrimo teisinį pagrindą ir pateikti rašytinius įrodymus“.

Tarnyba 2025 m. lapkričio 3 d. raštu Nr. B6-(4.16 Mr)-3353 „Dėl 2025-06-26 kreipimosi“ (nurodo, kad atsako į 2025-06-26 Nr. ASK-4505-(7.73 E)), vykdydama Komisijos 2025 m. spalio 3 d. sprendimą, informavo pareiškėją, jog visais su paršelių kastravimo be nuskausminimo tema susijusiais klausimais VMVT veiksmai, pozicija ir priimti sprendimai yra viešai skelbiami VMVT oficialioje interneto svetainėje www.vmvt.lrv.lt, naujienų skiltyje. Atskirai individualūs atsakymai šia tema neteikiami.

Tarnyba 2025 m. lapkričio 20 d. raštu Nr. B6-(4.16 Mr)-3594 „Dėl informacijos pateikimo“ informavo pareiškėją, jog Rašte nurodytas teiginys „atskirai individualių atsakymų šia tema neteikiame“ reiškia tai, kad visa aktuali informacija dėl paršelių kastravimo be nuskausminimo, dėl VMVT pozicijos ir jos atliekamų veiksmų yra viešai paskelbta VMVT interneto svetainėje. Minėtame VMVT rašte ir kituose raštuose, atsakydama į paklausimus, VMVT nurodo oficialų informacijos šaltinį.

Ginčas kilo dėl Tarnybos 2025 m. lapkričio 3 d. Rašto teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Taisyklių nuostatos.

VAI 2 straipsnio 10 dalimi nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAI 2 straipsnio 12 dalis). Pagal VAI 3 straipsnio 5 punktą, išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAI 11 straipsnio 1 dalis).

Taisyklėse nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (35 punktas). Atsakymas į prašymą ar skundą, siunčiamas naudojant elektroninių ryšių priemones, turi būti pasirašytas institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas naudojant tokias informacines technologijas, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, išskyrus atvejus, kai pagal Taisyklių 18 punktą į prašymus ar skundus atsakoma iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną – šiais atvejais institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu atsakoma iš institucijos darbuotojo jam institucijos suteikto elektroninio pašto (44 punktas). Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis). Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis VAI 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas (47 punktas). Atsakymai į prašymus ar skundus raštu rengiami ir tvarkomi laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų (48 punktas).

LVAT praktikoje, kuria, be kita ko, vadovaujasi ir Komisija, išaiškinta, kad, vertinant VAI bei Taisyklių nuostatas, ginčas dėl atsakymo į prašymą pateikti informaciją, kuriuo teikiama tik informacija, nėra teisės taikymo aktas (VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktai, iki 2020 m. spalio 31 d. galiojusioje VAI redakcijoje, atitinkamai, 8 straipsnio 1 dalis) ir neturi atitikti VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų turinio reikalavimų, administraciniame teisme (šiuo atveju Komisijoje) gali būti

nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu, bet ne jo (atsakymo) teisėtumo ir pagrįstumo aspektais (žr., pvz., 2021 m. lapkričio 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3145-624/2021, 2021 m. lapkričio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-3113-629/2021).

Bylos medžiaga nustatyta, kad tarp šalių yra susiklostę tęstiniai teisiniai santykiai. Komisija sprendime pasisakė dėl Tarnybos pareiškėjui pateikto atsakymo trūkumų, susijusių su formaliais atsakymams į prašymus keliamais reikalavimais. Pareiškėjas skunde Komisijai ginčija Rašte pateiktą atsakymą, teigdamas, kad, nors jis įformintas oficialiu Tarnybos raštu, jis nemotyvuotas ir nepagrįstas teisės aktų nuostatomis, todėl neatitinka VAI reikalavimų.

Komisija sutinka su Tarnyba, kad pareiškėjui turėjo būti atsakoma laisva forma (Taisyklių 45.4 papunktis).

Pagal VAI 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą, visi viešojo administravimo subjektai teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją. Pagal Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus. Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi, be kita ko, duomenų išsamumo (pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys) ir duomenų tikslumo (pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis) principais (6 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai). Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAI nustatyta tvarka (13 straipsnio 1 dalis).

LVAT, aiškindamas iki 2021 m. liepos 17 d. galiojusios Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo (tuo metu vadinosi Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu) redakcijoje įtvirtinto šio principo taikymą, yra nurodęs, jog valstybės ir savivaldybių institucija ar įstaiga turi pateikti tik tokią informaciją, kuria ji disponuoja pagal savo kompetenciją. Pagal LVAT praktiką, institucijos ir įstaigos, atsakydamos į asmens prašymą pateikti informaciją, turi pateikti visą teiktiną jų disponuojamą informaciją. Įstatymas nustato institucijos ar įstaigos pareigą prašančiam asmeniui pateikti turimo, o ne asmens norimo gauti, turinio informaciją (taip pat ir informacijos kiekio prasme) (žr., pvz., LVAT 2015 m. balandžio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1090-624/2015, 2021 m. liepos 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1600-552/2021 ir kt.). Skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS662-538/2012). LVAT taip pat yra nurodęs, jog minėtais teisės principais būtina vadovautis, nustatant, ar pateikta informacija yra pakankama. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra konstatavęs, kad išsamumą lemia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-97/2012 ir kt.).

Šiuo atveju pareiškėjas kreipėsi į Tarnybą, pateikdamas konkrečius klausimus, susijusius su paršelių kastracija be nuskausminimo, t. y. siekė sužinoti: 1) ką Tarnyba padarė dėl to, kad Lietuvoje būtų sustabdyta paršelių kastracija be nuskausminimo? Taip pat kėlė klausimą kuo grindžiamas leidimas šiuo metu paršelius iki 7 dienų kastruoti be nuskausminamųjų? 2) Prašė pateikti paaiškinimą, ką tiksliai reiškia Tarnybos direktorės socialiniame tinkle Facebook nurodyti žodžiai („susirūpinimą dėl siūlomų pokyčių taip pat išsako ir agrosektoriaus atstovai, kuriuos tiesiogiai paliestų siūlomi pokyčiai.“) „paliestų“ ir kodėl tai laikoma svarbesniu argumentu už gyvūnų kankinimo sustabdymą? 3) Kėlė konkrečius klausimus, susijusius su specifiniu mėsos kvapu, Tarnybos siejamu su draudimu kastruoti paršelius be nuskausminimo, t. y. prašė nurodyti, kiek ta rizika padidėtų procentais? Kokia ji šiuo metu? Kiek nusiskundimų dėl specifinį kvapą turinčios mėsos Tarnyba sulaukia per metus? 4) Taip pat prašė atsakyti, kada ir kokiame formate buvo paskutinį kartą svarstytas klausimas dėl paršelių kastracijos be nuskausminimo draudimo bei kodėl iki šiol nėra priimti konkretūs sprendimai?

Skundžiamas Raštas, pateiktas pareiškėjui, įformintas oficialiame Tarnybos blanke, pasirašytas Tarnybos vyriausiosios patarėjos, Rašte nurodyta jo apskundimo tvarka.

Kaip minėta, vadovaujantis LVAT praktika, atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, išsamumą lemia pateikto prašymo turinys. Pareiškėjas Prašyme suformulavo eilę konkrečių klausimų. Komisijos sprendime taip pat nurodyta, kad pareiškėjas 2025 m. birželio 26 d. el. laišku „Prašė tinkamai pateikti atsakymą į Prašymą, taip pat nurodyti, kokiai konkrečiai grupei tarnyba priskyrė pareiškėją, nurodyti tokio priskyrimo teisinį pagrindą ir pateikti rašytinius įrodymus“. Tarnyba, atsakydama į kreipimąsi, Rašte abstrakčiai nurodė, kad visi su paršelių kastravimo be nuskausminimo tema susiję klausimai, VMVT veiksmai, pozicija ir priimti sprendimai yra viešai skelbiami VMVT oficialios interneto svetainės www.vmvt.lrv.lt naujienų skiltyje. Komisijos vertinimu, toks atsakymas neatitinka pateikto prašymo turinio, yra abstraktaus pobūdžio, nekonkretus.

Rašte nenurodyti konkretūs Tarnybos atlikti veiksmai, kad paršelių kastracijai be nuskausminimo Lietuvoje būtų sustabdyta, neatsakyta į klausimą kuo grindžiamas leidimas šiuo metu paršelius iki 7 dienų kastruoti be nuskausminamųjų (Prašymo 1 punktas).

Rašte nepasisakyta dėl pareiškėjo prašymo paaiškinti Tarnybos direktorės socialiniame tinkle Facebook pavartotą žodžio reikšmę ir kodėl tai laikoma svarbesniu argumentu už gyvūnų kankinimo sustabdymą (Prašymo 2 punktas).

Rašte Tarnyba konkrečiai neatsakė į pareiškėjo klausimą nurodyti, kiek procentų padidėtų rizika dėl specifinio mėsos kvapo uždraudus paršelių kastraciją be nuskausminamųjų ir kokia ji šiuo metu; taip pat nepasisakyta dėl prašymo nurodyti kiek nusiskundimų dėl specifinį kvapą turinčios mėsos Tarnyba sulaukia per metus (Prašymo 3 punktas).

Taip pat Raštu konkrečiai neatsakyta į klausimus kada ir kokiam formate buvo paskutinį kartą svarstytas klausimas dėl paršelių kastracijos be nuskausminimo draudimo? Kodėl iki šiol nėra priimti konkretūs sprendimai? (Prašymo 4 punktas).

Komisija pažymi, kad aplinkybė, jog atsakymas pareiškėjui teikiamas laisva forma, nereikia, kad institucija gali nepaisyti pateikto prašymo turinio. Juolab, kad pareiškėjas Prašyme suformulavo konkretaus pobūdžio prašymus. Šiuo atveju Rašte pateikta bendro pobūdžio nuoroda į Tarnybos interneto svetainės naujienų skiltį nelaikytina tinkamu ir Prašymo turinį atitinkančiu atsakymu. Rašte nenurodyta nei kokie konkretūs Tarnybos veiksmai buvo (yra) atlikti ar sprendimai priimti paršelių kastracijos be nuskausminimo klausimais, nepateikti pareiškėjo prašyti nurodyti duomenys, susiję su specifiniu mėsos kvapu, Tarnybos siejama su draudimu kastruoti paršelius be nuskausminimo, nepaaiškinta kada ir kokių formatu paskutinį kartą buvo svarstytas klausimas dėl paršelių kastracijos be nuskausminimo draudimo. Jeigu tam tikros informacijos Tarnyba neturi ar jos tvarkymas nepatenka prie Tarnybai priskirtų viešųjų funkcijų, tai taip ir turėjo nurodyti atsakyme. Tik pasibaigus Komisijos posėdžiui, kuriame byla buvo išnagrinėta, Tarnybos atstovė G. G. 2025 m. sausio 8 d. 13:24 val. el. laišku atsiuntė ekranvaizdį, kuriame nurodyta: 2025 m. gruodžio 17 d. naujiena „Darbo grupėje aptartos potencialiausios Lietuvai alternatyvos, galinčios sumažinti diskomfortą kastruojamiems paršeliams“; 2025 m. birželio 5 d. naujiena „VMVT tęsia dialogą dėl chirurginės paršelių kastracijos alternatyvų“; 2025 m. gegužės 12 d. „VMVT yra pradėjusi diskusijas dėl paršelių kastracijos alternatyvų“. Toks įrodymas pateiktas pavėluotai, jau po bylos išnagrinėjimo, ir, priimant šį sprendimą, Komisijos nevertinamas.

LVAT yra išaiškinęs, kad gero administravimo principas, be kita ko, įtvirtina ir viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą (žr., pvz., 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015; ir kt.); pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (žr., pvz., LVAT 2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015; ir kt.); formaliai ir biurokратиškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015; 2023 m. vasario 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-183-552/2023).

Nagrinėjamu atveju byloje pateikti duomenys nesudaro pagrindo išvadai, kad Tarnyba pareiškėjo Prašymą išnagrinėjo tinkamai ir pateikė išsamų atsakymą. Bendro pobūdžio nuorodos į institucijos interneto svetainę pateikimas neatitinka atsakovei pateikto Prašymo turinio ir nelaikytinas geru administravimu. Nagrinėjamu atveju atsakovė, atsižvelgdama į pateikto Prašymo turinį, privalėjo arba pateikti konkrečius atsakymus, arba motyvuotai atsisakyti tai padaryti, nurodydama aiškias ir teisės aktams neprieštarujančias tokio atsisakymo priežastis. Nagrinėjamu atveju to nebuvo padaryta, atsakymo į prašymą teikimo funkcija buvo vykdoma formaliai ir biurokратиškai.

Įvertinus nustatytas faktines aplinkybes bei ginčiui taikytiną teisinį reglamentavimą ir LVAT suformuotą praktiką, pareiškėjo skundas tenkintinas ir Tarnybos 2025 m. lapkričio 3 d. raštas Nr. B6-(4.16 Mr)-3353 „Dėl 2025-06-26 kreipimosi“ naikintinas, kaip neteisėtas. Tarnyba turi pareigą išnagrinėti pareiškėjo kreipimąsi ir pateikti pareiškėjui jo Prašymo turinį atitinkantį atsakymą teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2025 m. lapkričio 3 d. raštą Nr. B6-(4.16 Mr)-3353 „Dėl 2025-06-26 kreipimosi“.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Morkvėnienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas